

DEPT. LEGAL
INDOCHINE
N° 15929

GIÁ BÁN	
DÔNG-PHÁP	NGOÀI-QUỐC
Một năm 5.000	6.000
Sáu tháng 2.500	3.500
Ba tháng 1.500	2.000

Mua báo phải trả tiền trước
Thư và mandat gửi cho
M. TRẦN DÌNH PHIỆN - AI
Đang quảng cáo, việc riêng
xin thương nghị trước

TIẾNG-DÂN

CHÉ NHỊỆM KIỂM CHÁ BỐ
HUYNH-THỨC-KHANG
O-án-ly
TRẦN DÌNH PHIỆN
LA VOIX DU PEUPLE
Mỗi tuần xuất-bản hai kỳ: thứ tư và thứ bảy
BÁO-QUÂN
Đường Đông-Bà-Hà
Giấy thép số 62
Giấy thép: TIẾNG-DÂN - Huế

Rửa sạch thể giới
hai ngàn năm, cho
những thứ bừa tạc
quang minh, cái gì
cũng xuất hiện.
Trần-dòng-Phá

HỌC GIỚI CÙNG CHỊU ẢNH HƯỞNG CỦA THẦN QUYỀN

(Thần quyền với nhân quyền xung đột nhau)

Thần-quyền nguyên-nghuyên rất xa mà thể lực rất lớn. Cái ảnh-hưởng ngấm ngấm chi phối trong lịch-sử sinh-hoạt của loài người, cho đến ngày nay là thời-đại nhân-quyền phải đạt, khoa-học-thạch-bánh mà hai chữ thần-quyền còn in sâu trong não loài người. Không kể dân ngu không học, say đắm trong vòng mê-tin, dẫn cho những hạo học thừ mà cũng không thoát khỏi cái không-khí lưu-truyền thừ nay. Do cũng là mặt mới trở ngại trong con đường tư-tưởng tự-do của loài người ít ai nghĩ đến.

Nguyên-lực sơ-nhân, trí khôn còn non trẻ, gặp những cái gì mà nghĩ không ra mới thì cho là ở trong có vật thiêng liêng có thần chủ-tri sai khiến (Tao-hóa Thượng-Đế cũng một loại); lúc ấy thì chỉ có thần-thần mà thôi. Cuộc sinh-hoạt càng tới, sự nhu-yếu càng nhiều, trong đám loài người mà ai phát minh sáng tạo được cái gì thì lúc còn sống xưng là Thánh mà sau khi chết người ta lại tôn làm Thần; như trông lửa ăn mà thờ ông thần Táo, có nhà ở mà thờ thần Hư-Sáo, biết dùng cây có làm thuốc uống mà thờ ông Hoàng-Đế. Từ đó lần lần thêm thần; người mà thành ra nhiều thần. Theo lịch-sử Á-Đông thì ngoài thiên thần địa kỳ (天神地祇 như mưa gió núi sông đều có thần) ra, nhân quí (人鬼) cũng chiếm một phần rất trọng yếu trong thần-giới. Nói cho rõ ra là người đã chết rồi mà có công-đức gì trong cuộc sinh-hoạt của loài người, đều tôn làm thần thánh cả. Cái tâm lý « uống nước nhớ nguồn » ấy chính là cái lòng trung hậu thành kính của loài người, không phải là điều không tốt; song bởi cái tâm lý ấy mà nảy ra cái mới « sùng-cổ » nghĩa là đối với người đã qua đời mà tỏ lòng tôn sùng.

Tâm lý xã-hội có tư-tưởng sùng-cổ ấy rất sớm, nên từ cổ-văn tự thì bắt đầu đã chép chuyện cổ. Thử dò pho sách đầu tiên bên Á-đông là Kinh-thư (trước Gia-lô trên 2000 năm) thì một câu mở đầu đã có chữ « Kể cổ » (詩記, xét xưa). Đường thời đại ấy cho đến mấy đời sau nữa, văn-tự còn gắn liền sách vở chưa bao nhiêu mà đời Thương-dời Châu (cũng trước Gia-lô) bàn đến việc học thì nói rằng « Học theo lời dạy xưa » 學于古訓; hoặc là: « Học xưa để làm quan » 學古以

KINH-TẾ NHỮNG SỰ NHU-YẾU CỦA LOÀI NGƯỜI

(Tiếp theo)

Một đặc-tính thứ hai của sự nhu-yếu là tính tương-cộng (互補); nghĩa là thường thường, nếu sự nhu-yếu này phát-triển lên thì sự nhu-yếu kia bớt cần cấp đi. Ở bên Âu-Mỹ, người ta tính thống kê, hệ xe ô-tô bán chạy chừng nào, thì không những xe đạp, xe ngựa phải ít (đó là lẽ đương-nhiên), mà nghiệp chế đồ âm-nhạc như đàn piano, ống sáo... lại bị ảnh-hưởng và không có cơ-khuyết trường-ra được. Sự nhu-yếu ô-tô mà tăng lên, thì cái khiếu thích âm-nhạc cũng là một sự nhu-yếu lại giảm đi. Thế là cái tính chất tương-cộng nói trên làm căn-cứ cho luật nhu-yếu tương-dại (互補律) (sự nhu-yếu này có thể thay cho sự nhu-yếu kia, loại de substitution).

Luật tương-dại quan-trọng lắm. Các nhà tư-bản Âu-Mỹ, họ hiểu cách vận-chuyển của bộ máy kinh-tế, như là khi ra việc bán buôn; họ không bao giờ tăng giá bán vật lên cao quá, không phải vì nhân từ gì, nhưng chính vì sự nhu-yếu tương-dại. Lợi nhuận không tăng lên mà tiêu-thải lại nhiều. Vì sao? Các người tiêu-thụ không phải nhất-thiết cần đến một món hàng vật gì, không phải nhất-thiết phải thỏa-mãn một sự nhu-yếu gì, họ có thể dời đi được. Nếu món hàng vật gì giá quá cao, thì sự nhu-yếu lại bị giảm bớt, mà người tiêu-thụ lại xoay ra mua thứ hóa vật khác. Đành rằng chỉ những sự nhu-yếu nhân-tạo mới theo luật tương-dại, còn những sự nhu-yếu tự-nhiên thì p-ần nhiều đều ở ra ngoài phạm-vi. Bởi vậy, chế-tướng làm ruộng trong xã-hội này người tiêu-thụ nhờ luật ấy, mà tránh hẳn cái nạn sinh-hoạt đắt đỏ; có tránh được là chỉ trong một phần mà thôi.

Cái luật tương-dại, ngày nay ở nhiều nước lại có người lợi-dụng làm việc rất bừa-bạc. Người ta dựa vào nguyên lý này: một điều nhu-yếu có hạn có thể lấy một điều nhu-yếu khác có ích mà thay vào. Ở nhiều thành-phố lớn, người ta lập ra rất nhiều hàng cá-phê cá-bún cá-phở và nước trà thối. Ít lâu, khách đến các hàng này đông thì tự-nhiên trong thành có nhiều cửa quán vì thế hàng mà phải đóng cửa. Các hội học sinh tập cho hội viên biết ưa-thể thao, các hội lao-dộng làm cho thợ thuyền ham đọc sách đọc báo; dần dần cái tình ưa thể thao, ham đọc sách đọc báo thành một điều nhu-yếu lớn, có thể trừ được rất nhiều mối tệ hại. Lại theo thống kê của n-ước nhà xã-hội học, tại ở những nơi quần chúng đã giác-ngộ, biết chung-liên vào các bảo-hiêm hoặc các tuyến truyền-hàny, thì điều nhu-yếu mới và cao thượng này ít trừ được nhiều mối nhu-yếu hạ-hèn khác. Đó cũng là một trường-hợp của luật tương-dại vậy.

Những sự nhu-yếu của loài người, số-mục không có giới-hạn. Văn-minh lần phát-triển chừng nào thì những sự nhu-yếu mới lại xuất-hiện. Loài người với thú vật khác nhau, nhất là tại chỗ ở. Thú vật thì khi nào cũng chỉ có những điều nhu-yếu nhất

định, không biết nhu-yếu mới là cái gì. Còn những sự nhu-yếu của loài người thì có thể so sánh với nhu-yếu của thú vật; lúc mới sanh ra, chỉ cần một ít sữa và một ít ấm thì thường thường, nếu sự nhu-yếu này phát-triển lên thì sự nhu-yếu kia bớt cần cấp đi. Ở bên Âu-Mỹ, người ta tính thống kê, hệ xe ô-tô bán chạy chừng nào, thì không những xe đạp, xe ngựa phải ít (đó là lẽ đương-nhiên), mà nghiệp chế đồ âm-nhạc như đàn piano, ống sáo... lại bị ảnh-hưởng và không có cơ-khuyết trường-ra được. Sự nhu-yếu ô-tô mà tăng lên, thì cái khiếu thích âm-nhạc cũng là một sự nhu-yếu lại giảm đi. Thế là cái tính chất tương-cộng nói trên làm căn-cứ cho luật nhu-yếu tương-dại (互補律) (sự nhu-yếu này có thể thay cho sự nhu-yếu kia, loại de substitution).

Loài người càng văn-minh thì lại càng sinh ra nhu-yếu mới dục-vọng, càng phải tìm kiếm cách thỏa-mãn dục-vọng. Nhiều người thấy vậy, cho công-độc văn-minh loài người không khác gì công-độc « lẩn dẩn » của vị ác thần Sisyphus kia. Nguyên trong truyện đời xưa Hy-lạp, có thuật chuyện một ông thần tên là Sisyphus, khi sống ở dương-gian tàn-ác hung-bạo quá, nên sau khi chết bị sa xuống Âm-ty, buộc phải lăn một viên đá lớn từ dưới chân núi nhưng Sisyphus mỗi lần lăn đá lên đã gần đến chóp, đã gần tới mục-đích, thì các vị thượng-thần lại làm cho đá té xuống chân núi; bỏ vậy Sisyphus suốt cái kiếp thừ hai chỉ lẫn đá với lăn đá mà không tiến lên được một tấc nào. Mấy người kia họ sánh công-việc loài người với công-việc Sisyphus, ý nói loài người tiếng nói văn-minh tiến-bộ, nhưng bao nhiêu nỗ-lực toàn là công-bỏ đi, lo việc này xong lại phải lo việc khác, nào có thấy cái mục-đích cuối cùng ở đâu đâu, nào có biết bao giờ mới đến cái ngày hết lo cho hả dạ! Câu so sánh ấy chính là câu khẩu-đầu của một phái đạo đức nọ. Phái này phần nhiều là những nhà có cái óc tôn-giáo, học-thuyết họ uyên-thâm lắm (mà uyên-thâm vào ngã nào?) công không thể tránh hai chữ ngơ-ngẩn được. Cái chủ-tương họ như vậy: « Công-độc văn-minh đã là không có chút kết-quả mỹ-mãn nào, thì văn-minh làm gì? Ta chỉ nên lo hạn chế sự nhu-yếu của ta, lo hạn chế mối dục-vọng của ta, mà tránh khỏi chiến-đấu căng-căng, ăn-trái cây uống nước là cũng xong; thế thì phải khôn ngoan hơn là cứ đeo đuổi theo cái mục-đích bất-khả-dạt kia hay sao? ». Hàng người này đối với cuộc tiến-hóa loài người, không những không có tư-tưởng tích-cực, mà lại cũng không có tư-tưởng tiêu-cực nữa kia; họ muốn cho loài người đi ngược lại thời-kỳ mà đã ở rồi, sợ biết đâu loài người mà thời-hóa như vậy thì sẽ không phải là loài người nữa! Xét ra nguyên-nhân sâu xa, phải tự-nhận là đạo đức trên, số-đốt có cái chủ-tương ngơ-ngẩn có như vậy, chính là vì thấy ở trên mặt đất này, loài người ít kẻ được hưởng chút hạnh-phúc thiết-thực. Thấy vậy mà không hiểu rằng văn-minh là một việc, mà hạnh-phúc lại là một việc khác, nên mới trở lại quí oân cho văn-minh, rồi do đó mà sinh ra cái ý-tưởng « hạn chế sự nhu-yếu ».

(Còn nữa)
HAI - Thanh

Câu chuyện "Bình-đẳng"

Ông B. - Ngày nay có nhiều người xướng cái thuyết dân-bà phải được « bình-đẳng » như dân ông. Dân-bà sánh với dân ông có nhiều tư-cách khác nhau. Tư-cách khác nhau mà muốn bình-đẳng như nhau, sao được?

Có M. - Khác nhau những điều gì? xin ông nói cho nghe.

Ông B. - Thí-dụ như dân bà yếu sức còn dân ông thì mạnh sức.

Có M. - Ông nói « có nhiều tư-cách khác nhau ». Còn những tư-cách gì nữa? xin ông cho biết luôn.

Ông B. - Dân bà kém trí-tuệ hơn dân ông; trái lại, dân ông không đa-cảm như dân bà. Nhưng có điều này trọng yếu nhất, là dân bà có tư-cách sinh-sản, còn dân ông thì không. Có hãy nghĩ xem: khác nhau như thế mà muốn ngang nhau, giống nhau, thì chẳng trái với lẽ-tự-nhiên sao?

Có M. - Thưa ông, khắp Vũ-trụ, từ thảo-mộc cầm-thú cho đến loài người, không xứ nào, không thời nào hai vật giống nhau. Trong những tư-cách khác nhau đó, có điều gì tự-nhiên, có điều gì di-truyền, vì hoàn-cảnh. Dân-bà sánh với dân ông khác nhau, cũng thế. Vừa rồi, ông nói: « trái với lẽ-tự-nhiên ».

(Còn nữa)
B. B.

nhân. Vậy, theo ý ông, những tư-cách khác nhau mà ông đã kể ở trên đều vì lý-tự-nhiên cả sao?

Ông B. - Phải.

Có M. - Ông làm. Không kể tư-cách sinh-sản, các tư-cách kia đều vì di-truyền và hoàn-cảnh cả. Vấn đề sinh-sản hiện bày giờ sinh-vật học khảo-cứ nguyên-nhơn cũng chưa ra mới mạnh, vậy ta hãy nhận là vì lý-tự-nhiên. Còn như dân-bà yếu sức thua dân ông, dân ông không đa-cảm bằng dân bà v.v., đó đều vì chế-độ xã-hội. Chế-độ xã-hội trong thời-gian là di-truyền; chế-độ xã-hội trong không-gian là hoàn-cảnh. Dân-bà yếu sức thua dân ông, không được hoạt-động như dân ông. Dân-bà đa-cảm hơn dân ông, không phải vì lý-tự-nhiên, chính vì xung-quanh người dân-bà, câu chuyện cái câu chuyện chơi bời, lời dạy chỉ lời dạy mê-tin. Vì không phải là lý-tự-nhiên mà chính là chế-độ xã-hội, nên phụ nữ chúng tôi muốn đòi chế-độ xã-hội để có được thể-dục và trí-dục như dân ông.

(Còn nữa)
B. B.

CHUNG QUANH CÁC VỤ BIỂU-TÌNH Ở PHÍA BẮC TRUNG - KỲ

Vinh 24 Septembre 1930
Quan Toàn-quyền Pasquier, quan Khâm-sứ Le Fol và quan thượng-thor Bộ-binh Tôn-thất-Đàn đến Vinh hôm 23 Septembre.
Quan Toàn-quyền đã cùng các quan tỉnh Nghệ-an và Hà-tĩnh bàn bạc về công-việc đối-phó với tình hình:

Tòa Kiểm-duyệt bỏ

Tin ngày 26 Septembre 1930

Hôm 25 Septembre quan Thống-sai Billotte đã ngồi xe hơi đến Vinh động-sắp đặt binh-dội chực đối-phó với tình hình.
Hôm nay có mấy chiếc xe thiết-giáp có súng cối xay (autos mitrailleuses) đã từ Hanoi khởi-bành vào Vinh.
(Còn nữa)
HAI - Thanh

Luật bảo-hộ sinh-mệnh cho... ếch-ương

Chuyện này lạ-thiệt. Như ở xứ mình thì cũng không lạ mấy, vì ở xứ mình đặt luật để làm. Nhưng ở mấy xứ dân-chủ kia thì có vẻ như vậy đâu, cái bản-dự-án một đạo luật phải trình lên quốc-hội, để mấy ông nghị họ thảo-luận từng lý-tưởng, khi biểu-quyết có được đa-số tán-thành thì đạo luật mới đem ra công-bố. Khó khăn thế thì đáng lẽ những việc quan-trọng mới đặt thành luật, chứ chỉ cái « văn-đề » bảo hộ ếch-ương « kia mà cũng xằng ra bàn bạc! Thế mà mới rồi, ở xứ Tyrol về phía Nam Áo-dại-lợi, nghị-hội công-bố cái luật tàn-kỵ ấy: cấm không được giết hoặc bắt ếch-ương, cấm không được bán thịt ếch-ương, ai không tuân theo thì bị tòa án phạt tiền rất nặng.

Xét kỹ, không gì lạ cho lắm. Ở xứ Tyrol, người ta đáng thì ếch-ương như mình dùng thịt bỏ thối lộn vậy; bao nhiêu ếch-ương và anh em một giống như cóc, nhái... người ta thường bắt làm thịt hết, đến nỗi giống ếch-hình như đã gần đến ngày tuyệt-chủng. Mà giống ếch-ương có ích cho người ta thì có, nào là loại ếch-chi, ếch-ương hay ăn ruồi, ăn muỗi. Ếch-ương chết, ruồi muỗi sinh thực thêm rất mau chóng, mà số người vì ruồi muỗi cắn đốt mà chết về bệnh truyền-nhiễm một ngày một nhiều. Số Tyrol ra sức điều tra cho rõ nguyên-nhân, thì té ra chỉ vì ăn thịt ếch-ương quá mà phải cái họa. Ếch nhiều như vậy (phải chỉ ở nước mình thì người mình đã cho rằng ếch-ương Hoàng-ngải bảo-thủ cho oân-hồn ếch-ương); số Tyrol liên-kết Quốc-hội lập đạo luật bảo hộ ếch-ương, mục-đích không ngoài sự trừ bớt bệnh truyền-nhiễm.
Ếch-ương mà được pháp-luật bảo hộ, thật-thiệt! Có khi làm ếch-ương nước Áo mà sướng hơn là làm người ở nước xứ khác đó, chứ chơi! Luôn miêng, tôi nói mà tôi quên rằng người là người, mà ếch-ương là ếch-ương.
V. L.

TIN HỌC SINH

Tòa Kiểm-duyệt bỏ

P. N.

ANNAM LỊCH SỬ

HÃY NÊN

HÚT THUỐC LÁ

JOB

BÀI ĐÁP TỪ
của quan Khâm sứ Trung kỳ
đọc tại buổi lễ mạc Hội đồng
Dân-biểu ngày 24 Septembre
1930

Dịch nguyên P.áp-vân

Kính các quan Cư-mật,
Các ngài,

Trong bài diễn văn khai mạc kỳ
hội đồng năm nay của Viện các
ngại, tôi đã dự bị trả lời trước về
các vấn đề quan hệ mà ông Viện
trưởng vừa bàn.

Cũng như ông Viện trưởng, tôi
đã tỏ lòng tiếc vì những cuộc hành
động cộng sản làm cho sự yên lặng
ở hai tỉnh Nghệ Tĩnh như thời buổi
bị khuấy rối, và đã làm cho các mối
chuyên tâm của chúng ta đối với
các vấn đề đã đem ra nghị bàn tại
quy Viện, phải một phần xao lãng.

Cũng như ông Viện trưởng, và
chắc cũng như tất cả các ngài, tôi
vẫn chắc rằng cái làng sông diên
cuồng nhiễu loạn đã từ Xiêm la,
Chì na mà qua đến đây đến bên
bờ sông Cả, sẽ là một việc ngẫu
nhiên trong lúc tạm thời.

Hôm nay tôi cố ý nhắc lại cho
các ngài rõ rằng cuối cùng phủ Pháp,
mọi ý với Nam triều, đã dự bị các
cách sắp đặt cần yếu để đem các
nơi bị nhiễu loạn vào vòng trật tự,
cùng nghiêm trị những ai là thủ
phạm và bảo hộ lương dân. Việc
ấy tôi đã nói trong bài diễn văn
bữa khai mạc, mà vừa rồi quan
Toàn quyền lại cũng nói với các
ngài y như vậy.

Nhưng tôi cũng đã nói cho các
ngài rõ rằng vì lòng lo bảo hộ cho
nhân dân và tài sản khắp mọi nơi,
nên nước Pháp không khi nào
chịu bỏ cái chính sách khoan
hồng; cái lối chính trị này, trên các
sự nào có phải ngon cơm bả, thì
đó có thể hành luôn luôn.

Về sự này, các ngài đã được
hoàn toàn an lòng như các ngài
có thể ước nguyện.

Các ngài hãy ra công giúp
Chính phủ để thiết hành cái công
việc nặng nề đương buổi này giờ:
là gìn giữ cuộc trị an của dân chúng,
cần kíp cho mọi sự liên lạc; và
trả lại các việc cải lương cải cách,
có thể mở mang trí thức và gây

VIỆC TRONG NƯỚC

TRUNG-KỲ

THỪA-THIỆN

Đẹp được kẻ trộm thì
dân được yên (H. & T. C.)

Bản báo tiếp được bài lại của
Lý trưởng huyện Phú-vang về việc
bắt trộm, lược đăng sau này:

Ba tổng Quảng-Xuyến, Su-lô, Kế-
mỹ trong huyện Phú-vang chúng
tôi, xưa nay ăn trộm có ít và lại
còn biết sợ phép.

Trong hai năm này kẻ trộm trong
ba tổng ư ông tôi mới thật hoành-
bành. Kể từ ngày 28 tháng sáu
nhuần đến ngày mồng bảy tháng
này, trong ngoài tám hôm, mà tám
chủ bị mất trộm; tám hôm
như thế, huống nữa là mấy trăm
hôm. Còn như tên Lết đến chợ
Trưng-Hà lựa cá các hàng mà bắt,
ôm gói giữa chợ mà hung một tên
Lết làm như vậy, huống nữa là biết
mấy tên Lết! Lý trưởng muốn nói
sợ nói thù hiềm phải rồi, vì đã có
đôi phen trình tòng giải huyện mà
ngày nay giải ngày mai về, càng
thêm dè dặt...!

Vậy nên bọn kẻ trộm là:
Cạch, Lết, Thiêng, Lạ, Ai, Lượi,
Vay, Có hiệp với tên Đò, Cánh, Cón
và cụ-an là tên Chiếu, Diêu,
không hề kiêng sợ, kéo lũ kéo đoàn
mà đi ăn trộm trong ba tổng: thuốc
chó, mè người, không đếm nào
khỏi; đào ngạch, khoét đố hằng
ngày thường nghe!!! về thời
của mình, mà ngũ thời của chúng
nó. Dân trong ba tổng khổ sở không
ngần, lý trưởng các làng mới rõ
nhau kêu quan.

Ngày mồng tám tháng bảy này
quan trên đã phái thuốc về bắt

hạng phục cho dân tộc Annam.
Trong công việc này tôi dám chắc
— và tôi lấy làm hạnh — rằng
các ngài hoàn toàn đồng ý với
tôi.

Vậy tôi xin bề mặt kỳ Hội đồng
thường niên năm nay, trong cái tư
tưởng tin nhiệm hợp tác và Pháp
Việt chân chính để huê.

LE FOL

được bốn tên Cảnh, Lết, Lạ và
Lượi. Còn mấy tên kia nữa, tuy
hiện nay chúng nó vắng đi đêm,
nhưng mong quan trên tâm nã bắt
cho hết thì sự an cư lạc nghiệp của
dân chúng tôi mới có thể yên vững
được.

Lý trưởng ba tổng đều ký tên

HÀ-TÍNH

Cùng tay với vết

Từ khi tên Phan-Lâu ra làm lý-
trưởng làng Yên-tho (phủ Đức-tho)
đến nay, nhất nhất việc gì y cũng
tìm cách với vết của dân. Xin lược
kể vài việc sau này:

1) Lê-Bá đưa tờ sức nhà giấy thép
đến xin dẫn đi lãnh mandat, y
đòi 2\$. Bà phải đưa 1\$, y mới chịu
ký ập.

2) Năm ngoái Lê-Nghị tới xin bài
chữ, lý trưởng đòi 6\$30 mới chịu
đóng dấu, vì Nghị không tiền nên
phải nhịn bài chữ không dấu.

3) Năm nay tên Bui-Tiền và
nhiều người nữa tới xin bài chữ,
không biết vì lý gì mà y không
phải.

4) Về việc sưu thuế tại tiền trưởng
phủ Chanh-phu đã thu cho dân ba
năm rồi, mà năm ngoái y cũng thu
bỏ; vụ sưu thuế năm nay cũng thu
bỏ. Lại tiền phụ phí thu nạp, Chanh-
phu chỉ cho lý-trưởng cứ mỗi đồng
hai xu mà y lại bỏ đến mỗi đồng
4 xu.

Những việc ấy đã có giấy mà đến
chỗ công môn từ ba bốn tháng nay
rồi mà chưa thấy xét xử gì cả,
không hiểu tại sao?

Phong-Tri

TOURANE

Đến ngày 21 Novembre 1930, ở
Tourane có bầu cử Nghị-viên tư-
mãi và Canh-nông.

Phòng thương-mại: ba người tây
một người Nam
Phòng Canh-nông: Hai người tây
một người Nam

QUẢNG-NAM

Ác thú

Làng Phước-lương (thuộc huyện
Hòa-vang) là một làng ở trong chơn
núi cách Tourane độ chừng 7 cây
sào. Núi dân trong làng lấy việc
cày cấy trồng trọt làm kế sinh nhai.
Thế mà hơn nửa năm nay có nhiều
ác thú đến phá hại luôn. Cách mấy

tháng đây lại có còp đến nữa. Nhơn
dân trong làng ấy lấy làm lạ thần
lạ.

Ở những miền núi, ác thú hoành
hành như vậy, thế mà gần đây các
nhà đi săn sao không săn thử thú
dữ ấy cho!

Lai cáo

Cái khổ buồn hương bán phẩn
Cái nạn chơi hoa đón nguyệt

Mấy lâu nay ở làng Quảng-huê-
đông (huyện Đại-lộc) nhà cụ Tòng
có chừa mấy á buồn hương bán
p.ấn. Dân nhà quê quanh năm
suốt tháng lẫn quẩn trong làng, mãi
chỉ thấy « quần nâu áo vải » nay
được thấy « trăm cái lược đặc »,
« quần lụa áo hàng », đua nhau
đi thử lạ. Ai nấy đều xoang bệch,
xoang bệch mà không biết là bệnh
gì, cứ cho là bệnh nhiệt bệnh
phong, dùng sai thuốc nên đã có
người ngay đến tỉnh mệnh: như Lê-
Sanh ở làng Quảng-huê-yên.

Muốn sống phải bán tròn nuôi
miệng, ấy là việc thật đáng tủi cho
các á kia!

Cửu-ông lập, chơi hoa đón nguyệt
mà phải thiệt mạng, ấy là việc đáng
tiếc cho bác nhà quê nọ!

Hồ chuyên

Cà què ăn quần cối xay

Tên Võ-Xan làm tuần-kiểm ở
Tiền-quí, huyện Tiên-phước thường
hay sinh sự những nhiều dân què:

Có tên Võ-Trần ở làng Phú-mỹ,
nhà nghèo đi làm cu ly chơn nhà
Pháp Hoa ngân hàng ở Saigon mới
về, tên tuần kiểm nghe nói tới
mượn bạc, không được, tức giận về
rồi liền cho phu đi bắt tên Trần tới
nhà dọa rằng: « Đây giờ quan sát,
nếu không nghĩ ai thì bắt, như mày
muốn kẻo bị bắt giải tới quan, thì
chịu 10\$ tao tha cho ».

Tên ấy nghe rồi giải sự hoảng,
về nhà chạy vay được 4\$ đem đưa
cho tuần kiểm, mới khỏi bị bắt.

Không có bạc là thanh nghĩ mà có
bạc là khỏi tình nghi, chuyện có là
không?

Nhơn tình như thế nghĩ có buồn
không?

Người dân biết chuyện

BẮC-KỲ

Cờ đỏ và truyền đơn

Vậy hôm vừa rồi tại Hà nội khắp
mọi nơi đều nhất được truyền đơn
Cộng sản. Trong truyền đơn đại khái
nói sự thống khổ của dân, phản đối
Hội đồng Đế-hình và xui dục dân
nổi cuộc biểu tình.

Ở các cửa ô số Mật thám lại bắt
được những lá cờ đỏ, có vẽ húa
liềm, dưới mỗi lá cờ lại có tờ yết
thị của đảng Cộng sản.

Số Mật thám đã được tin báo từ
lời hôm trước, nên sáng sớm hôm
sau đã sai nhiều người trong sở
hợp sức với số Cảnh sát đi đón các
ngã. Linh Cảnh sát có trông thấy
nhiều người đi phải truyền đơn
nhưng họ phóng xe đạp rất nhanh
không sao bắt được.

Tại phố Jean Soler có bắt được

một người vào bởi hơn 5 giờ sáng.
Người này cũng đi xe đạp phải
truyền đơn, có lẽ không trông thấy
Cảnh sát, nên cứ phóng xe. Đợi khi
đến gần, linh Cảnh sát mới đuổi bắt,
người này phóng xe chạy rất nhanh,
nhưng khi đó có cái xe tay ở trên
đi xuống, người Cảnh sát gọi phu
xe quay ngang xe ra, người kia
vấp phải xe tay bị ngã. Linh Cảnh
sát mới bắt được.

Sáng hôm kia, số Mật thám có
khám nhiều nhà ở gần những chỗ
có cờ đỏ, nhưng không bắt được
gì cả.

Theo như báo Tây thì tối hôm
chủ nhật, quan Thống sứ được tin
rằng: đảng Cộng sản sẽ nổi nhiều
cuộc biểu tình ở Hà nội. Hải-phòng
và Hongay, nên ngài lập tức ra lệnh
cho số Mật thám, số Cảnh sát và
binh lính phải đề phòng. Nhưng
sáng hôm sau tất cả ba nơi đó, chỉ
nhất được ít nhiều truyền đơn mà
thôi.

T. N. 2519

Hội đồng dân biểu Bắc kỳ

Khai mạc

Viện nhân-dân đại-biểu Bắc-kỳ
khởi mới đã nhóm hội đồng thường
niên lần đầu tại nhà hội quán hội
Khai-tri tiến-dực hồi 8 giờ mai 25
Septembre do quan thống-sứ Robin
chủ tịch. Quan Thống-sứ đọc là

AI CỘNG NÊN CÓ một cái máy làm
toán Machine à calculer Nébo, làm
đủ bốn phép toán, rất mau, rất tiện.
QUAN-HẢI — HCT

Thầy giỏi thuốc hay mà
có lòng từ thiện.

???

ÁN MẠCH CHO ĐƠN
MÀ KHÔNG LẤY TIỀN

Am-hiêu bệnh-linh người
Nam ta, án mạch chữa
bệnh, theo khoa học tân
thời, rất là thần hiệu, chỉ
có thầy thuốc

ĐIỀU-NGUYỄN ĐẠI

DƯỢC PHONG

số nhà 121 hàng Bông
cây đa cửa quyền

HANOI

Hai vai mang nặng

gánh từ bi,

Muốn dậm giang sơn

có quân gì;

Miền cứu chúng sinh

ra bề khổ,

Mặc ai tiêng thị với

lời phi.

Quá 50 tuổi

Không nói đến các người đau dùng
thuốc, lại còn các ông bà ngoài 50 tuổi,
là đang cái thời-kỳ tỷ-vị suy nhược.

Muốn bồi bổ khí huyết và tránh cái
bệnh đau-lưng, nhức-xương, tê-mỏi v.v.
thì nên uống thật chuyên thuốc Bò-huyết-
khu-phong hiệu Tham-Thiên-Đường.

Nhớ kỹ hai chữ Tham-Thiên.

CHỈ CẬY VỚI MÌNH

(PHIÊU-LƯU VÀ XA-HỘI
TIÊU-THUYẾT)

Tác giả: HECTOR MALOT

GIANG-HA dịch:

Số 77

(Tiếp theo)

Chương thứ ba mươi tám

Đi chưa đến chỗ nhà cháy, mà
người đóng quá xe không sao đi
được, ông Vũ-phần phải xuống xe.
Con Bê-rin dắt ông đi gần đến cửa
ngõ cái nhà bị cháy thì thấy ông
Pha-bô-ri đương đứng đó mắt bọn
chứa lửa. Ông Pha-bô-ri thấy ông
Vũ-phần, liền lại gần nói:

« Lửa bây giờ đã chữa tắt
được, nhưng cái nhà kia đã bị
cháy tan; và quan hệ nhất là có
năm, sáu đứa trẻ phải thiệt mạng;
một đứa thì phải nằm lại trong
đống lửa, hai đứa nữa bị ngạt hơi
mà chết, ba đứa nữa thì không biết
gồng chết thế nào.

— Vì sao mà lửa cháy?

— Mụ Ti-biệt thì say, nằm ngủ,
hiện bây giờ cũng còn say, còn
mấy đứa nhỏ thì chơi nghịch lấy
đêm quẹt đèn lữa; đến khi lửa ăn
mới nhà mà bùng lên thì lũ con nít
hoảng hồn chạy tán, mụ Ti-biệt
cũng vậy, quên nghĩ đến mấy đứa
con nằm trong nôi ».

— Ở trong sân lại có tiếng la van,
ông Vũ-phần muốn đi về phía ấy.

Ông Pha-bô-ri can:

— Ngồi đừng đi vào đó; đó là hai
người mẹ của mấy đứa chết thiếu
kia, đương van khóc.

— Hai người ấy là ai?

— Là hai người thợ làm lại nhà
mấy.

— Tôi cần phải đến nói với họ ».

Vừa nói ông vừa vịn vai con Bê-
rin bảo dắt đi.

Trong một góc tường có mấy
người đàn bà ngồi đương than
khóc. Ông Vũ-phần vịn vai con Bê-
rin mà đi đến gần họ. Hai người
kinh đương ăn mấy cái xúc cháy
thiếu trên bưng, đương van khóc,
thấy có người đến trong trí mơ
màng tưởng có thần tiên đến cứu
giúp, không ngờ chỉ thấy tới lại bị
chết. Ông có thấy không? Ông có làm
cho con chúng tôi sống lại không?

— Ông có làm cho con tôi sống lại không?

— Ông có làm cho con tôi sống lại không?

— Ông có làm cho con tôi sống lại không?

— Ông có làm cho con tôi sống lại không?

— Ông có làm cho con tôi sống lại không?

— Ông có làm cho con tôi sống lại không?

— Ông có làm cho con tôi sống lại không?

— Ông có làm cho con tôi sống lại không?

có ba đứa chết còn ba đứa nữa thì
trong khi hoảng hồn chúng đã đem
gọi lại nhà láng giềng. Mấy đứa
chết kia thì định ngày mai sẽ mai
làng.

Khi ông Ta luôn đi rồi, con Bê-
rin mới thở thở nói với ông Vũ-
phần, từ cái nạn cháy nhà đến lúc
bây giờ nó ra chiến nghĩ ngại mà
không nói ra một tiếng:

« Thừa ngài, không biết ngài có
đi đưa đám tang ấy không?

— Đi đưa mà làm gì?

— Vì đó là một cách trả lời của
ngài đối với những lời người đàn
bà kia buộc tội cho ngài, mà cách
trả lời đó không gì cao thượng
xương danh bằng.

— Vậy thì mấy người thợ của ta
bữa trước có đến dự lễ cầu hồn
cho con ta không?

— Họ không chia buồn với ngài,
bây giờ ngài chia buồn với họ;
đó chính là một cách trả lời mà
làm cho họ phải suy nghĩ.

— Mày không biết đó, không gì
bạc nghĩa bằng là thợ thuyền.

— Bạc nghĩa à? Bạc đối với gì?

đối với đồng tiền lương ngài cấp
phải cho họ phải không? Có lẽ;
và đó là tại cái cơ rằng cũng một
đồng tiền ấy mà người công nhân
lãnh lương và ông chủ đưa ra, hai
người hiểu hai cách. Người thợ
làm việc mà được ăn lương, cái
lương ấy không phải là cái quyền
sở hữu của họ sao? không phải một
má nợ mà chủ nhân phải trả cho
họ sao? Theo cách quan niệm của
ngài, có lẽ cái bạc nghĩa ấy cũng
có thật. Nhưng mà cái lòng vong
ân đối với công việc mình đã nhò,
công việc người đã sẵn lòng dùm
giúp cho, để người tưởng cũng là
một trái sao? Chỉ có lòng từ tế, sự
ân của mình mới có thể gọi được
cái lòng từ tế sự ân của người
khác. Minh thương ai cũng vì mình
biết rằng người ấy thương mình;
và nếu mình muốn trở nên một
người bạn với người khác, thì chắc
mấy người này cũng làm ơn giúp
càng mình cộng ưu cộng lạc. Vẫn
biết giúp người ta trong cơn đời
khó là một chuyện quý hóa rồi,
nhưng khó hơn còn sâu nữa, chia
sớt sự tru tư với họ, lại càng quý

hơn ».

Con Bê-rin cũng còn làm chuyện
nói với ông Vũ-phần, nhưng vì nó
thấy ông Vũ-phần không trả lời,
và như tưởng không nghe những
lời nó nói, nên nó không dám nói
thêm.

Vừa đi ngang qua trước hiên
phòng ông Ta luôn thì ông Vũ-phần
đứng lại, kêu ông Ta luôn dẫn:

« Ông sẽ nói với ông cố rằng những
phí tổn về chuyện tang táng mấy
đứa nhỏ ấy, tôi sẽ châu cấp cho,
và bảo ông hãy làm một cuộc lễ
cầu hồn cho chúng, tôi sẽ đến
dự.

« Ông lại gặng thì tôi sẽ trả
thuyền cùng người làm việc rằng
muốn đến xem lễ thì được tự do
đến vì cái hỏa tai vừa rồi thật là
mệt tai và rất to.

— Nhưng náo có phải tại chúng
ta đâu!

— Phải, một cách trực tiếp thì
không, nhưng cũng gián tiếp thì
ta một cách gián tiếp ».

(Còn nữa)

Tại các tỉnh vào cảnh tình thế thảm thiết, không biết sao còn nói nơi gương mặt? Lành Phái sát mã gọi là tấn bộ, thì các quan niệm tấn bộ ấy nó kỳ cục lắm sao! Trích chỉ ông Rothermere, ông là nhà triệu phú mà...

Ba Lan (Pologne) Thủ đoạn mới của Pilsudski

Pilsudski là một tay độc tài ở Ba-Lan. Hiện nay làm thủ tướng. Bữa trước quốc hội không đưa ý ông, ông hạ lệnh giải tán. Nay tra định cái kế hoạch này để ngăn không cho các đảng phái đối lập được tuyển cử sắp đến: ông hạ lệnh cho mấy nhà chính trị lớn phải đi tống binh. Trong mệnh lệnh nói các nhà chính trị ấy phải sung binh, trong thời hạn như định phải có mặt tại đội ngũ; quốc gia hữu sự (1), cần có nhiều quân. Ở nhiều nước tuy nói đến chế độ không biết, nhưng quân binh đều không có quyền ứng cử và tuyển cử, thế là Pilsudski không sợ nhân dân cử mấy nhà phân đối lập vào quốc hội nữa. Chưa vừa ý, Pilsudski lại hạ lệnh bắt rất nhiều đảng viên phân đối. Những người bị bắt phải đối cách đối đãi trong ngục; ngục như nhà giam không có chút gì hợp vệ sinh.

Đó mới là một thủ đoạn; còn nữa... Ở Varsovie, kinh đô Ba-Lan, có báo A. B. C là tờ báo phân đối. Hiện pháp thi cho quốc dân được tự do ngôn luận, Pilsudski không lẽ vì cơ hội mà đối phó với tờ báo kia, mới nghĩ ra cái cơ vệ sinh. Ông báo cảnh sát cấm không cho bọn báo hàng đến gần báo quán A. B. C. vì đến đó lại cho vệ sinh trong thành phố. Nhà báo A. B. C trả cách khác, đem dời sở gởi báo ra ở gần Palais national là chỗ rất đông người. Thế mà cảnh sát cũng còn đánh đuổi bọn trẻ bán hàng với. Bồi tội!

cảnh sát lại buộc nhà máy in A. B. C phải đóng cửa, mới tiếng máy in ào ào, không cho quốc dân nghe.

Quốc dân đảng Ai cập (Egypte)

Đảng Quốc dân (Wafd) Ai-cập mới đây là đơn thể hai lần cho quốc vương Fouad, đã khởi nên triệu tập các ông nghị-viên họp kỳ hội nghị bất thường. Tháng Juliet trước đây có một là đơn thể mà quốc vương không lý chuẩn, có lẽ là đơn này cũng rồi (ông bị bắt). Đảng Quốc dân sẽ hoạt động về mặt khác, có lẽ các nhà lãnh đạo sẽ quyết định dùng võ lực. Theo tờ báo El Ahrâm thì Nội-Các Ai-Cập đương dự bị một bản thảo an ninh đối với tuyển cử lại (cố dĩ hạn chế số nghị-viên thuộc về Quốc dân đảng). Tờ báo ấy lại nói rằng vua Fouad không trả lời là đơn Quốc dân đảng xin họp hội nghị bất thường.

HÀNG THUỐC NORMALE L. SARREAU LA HÀNG THUỐC ĐANG

« TIN-CẬY » HƠN HẾT
Vi thuốc bán rất Tinh-khiết
và Hảo-hạng;
Ở xa mua thuốc thì gởi mau
mẫu và kỹ-lượng;
Catalogue y-được Bác-sĩ
RUDY gởi cho không.
Xin hỏi tại:
N° 119-123 rue Catinat SAIGON

Chân - hưng y - nghiệp

Y nghiệp nước ta từ xưa tới nay không qui củ nhất định không có thí nghiệm và không xem xét đến nơi. Dạy chỉ lấy theo pháp y học của Trung Hoa làm chuẩn mực, chữa trong bốn pháp ấy nếu không khỏi thì báo là tại sự, những nhà lương y biết đó bốn pháp ấy thời rất ít, còn những hạng không học chỉ xem qua sách thuốc cũng có mấy bài gia truyền cũng lợi dụng con dao của làm tế sinh nhai thời rất nhiều, họ cũng chữa bệnh có lợi cũng nhiều, còn khối hay không mặc thuốc với bệnh.

Nay bản báo tôi chuyên nghề làm thuốc học rất công phu, chuyên tâm học cứu đông, tây y học, bệnh đáng kể mà chữa theo hóa học, bệnh thuộc hai huyết thời đông bắc được. Bản báo xem sách biết đích bệnh của. Hoàn toàn cao cấp chế luyện theo đúng pháp. Chữa các bệnh người lớn trẻ con, đã mới đã lâu cũng đều khỏi cả, đến như những bệnh cấp nguy cấp đến nơi, các thầy đã chết, khi mới đến bản báo chữa khỏi được nhiều.

Có chữa các bệnh như sau này:
Bản ông mạng-tĩnh, di tinh 1500; đái bà tinh thủy không đều, huyết hời bạch đới.

không dễ hay có thể không nói thái tiền sản hậu 1500; đau bụng, đau tức kinh niên 1500, ho lao, ho hen, đăm ngứa, thổ huyết, khí huyết. Liên huyết 1500; phong thấp cơ-chương 1500; đau mắt mồm miệng 1500, đau mắt có lông cộm, chữa theo hóa học một ngày thời khỏi, mắt đẹp không có sẹo 5500; tiểu cơ cam kinh 1500; lỵ và giang mai chữa dứt nọc không tổn tiền lợi sinh độc như thường 1500, chái con 1500. Thuốc chữa chữa các bệnh 1500 1 tháng, còn các bệnh khác kể ra không hết.

Thuốc cai nha phiến văn minh uống vào người rất khỏe, nặng độ 10 ngày, nhẹ thời tuần lễ là hết bệnh nghiện, nếu không bỏ được, xin giả lại tiền. Khi mua phải nói rõ ăn nhiều hay ít, có tật bệnh chỉ không, người yếu hay khỏe, để tôi chế thuốc cho hợp với bệnh, giữ cách liêng hóa giao ngân. Thuốc này đã có giấy chứng nhận là không có chất thuốc phiến. Hàng nhất 5500, hàng nhì 3500, hàng ba 2500 và 1500, chái con 1500 để bi.

Monsieur Trần-đắc-Sử di TAM-TIÊN
Phở Cửa đông, Hàng gò, số 30 HANOI
HAIPHONG số 110 phố Clémenceau

KIỀU ĐẸP!

NHẤT BÁC-KY

Chỉ có Catalogue AN-THÀNH thật vừa g

phí chỉ cả, xin viết thư lấy Catalogue mau kẻo hết.

AN-THÀNH, 37 rue de la Soie 37 HANOI

RẤT LỢI

Các ngài mua hàng từ 10\$00

trở lên thời không phải chịu tiền cước

phí chỉ cả, xin viết thư lấy Catalogue mau kẻo hết.

AN-THÀNH, 37 rue de la Soie 37 HANOI

MỘNG - LƯƠNG - ĐƯƠNG

TB-CHƯƠNG-TẤT-THẮNG-HOÀN

Hàng thuốc này trị bệnh Thận-khi (Dịch tả) rất thần hiệu

Bản đường chế ra để giúp đồng-bào trong cơn nguy

cấp, đã được y-đo Thái-y-đo chứng nghiệm;

Hơn bốn năm nay gởi cho khắp cõi

Đông-Pháp, đông đảo mạnh mẽ,

hàng ngày những thư gởi

đến xin thuốc và để

lời cảm ơn

bổn đư

Al dùng thuốc này, ở gần thì đến nơi bản đường

ở xa thì gởi thư đến để chờ ở tên họ cho rõ ràng và

gởi theo 2 xu Timbre (1) để gởi thuốc, thì bản đường mau mau

gởi đến cho liền. Cách dùng thì có chương trình chi và sẵn sàng

Kính cáo

MỘNG-LƯƠNG-ĐƯƠNG

Pharmacie et medecine

n° 80 avenue Del-nghi n° 80 à SOCTRANG (Cochinchine)

(1) Vì thấy lần có nhiều người gởi thư đến xin thuốc, bản đường sẵn lòng gởi

thuốc đến tận nhà không lãnh, tìm cho thật là nhiều.

MỘNG-LƯƠNG-ĐƯƠNG

Pharmacie et medecine

n° 80 avenue Del-nghi n° 80 à SOCTRANG (Cochinchine)

(1) Vì thấy lần có nhiều người gởi thư đến xin thuốc, bản đường sẵn lòng gởi

thuốc đến tận nhà không lãnh, tìm cho thật là nhiều.

Máy hát đĩa hát của nước Đức làm ra rất tinh xảo

CHẠY ÊM

HÁT RỒ

Không đâu

bị kịp

+++

Ở xa muốn lấy catalogue xin nhờ đính vào thư 0\$10 timbre

Ở PHÁP MỚI SANG : Các thứ bao đựng thuốc lá, cravate et ceinture assorties dispositions et rayures sport 2\$50 et 3\$50 la boîte. Cravate et pochette en crepe de chine 1\$95 la parure.

Ceintures à boucles ou anneaux nickel, cravates, nœuds, bas, chaussettes, écharpes, etc etc.....

MAILLOI DE BAIN couleur marine 1\$60. Deux couleurs, dessous blanc, dessous bleu avec passe-ceinture 3\$10.

Mme RICHARD

Rue de la Citadelle à Hué (Annam)

Agence exclusive pour tout l'Annam et le Laos

BẠCH-TRỌC Chuyên trị bệnh lậu mới mắc hay mắc đã lâu, tiểu tiện ổng buốt, có mủ, nhẹ dùng 3 ve, nặng 6 ve là khỏi tuyệt nọc. Xin cam-đoan là không hại sinh-đục. Mỗi lọ 1\$00.

CÓ-TINH BỒ-THẬN Chuyên trị di-tĩnh, mộng-tĩnh, đau lưng mỗi gói, hóa mất 1 tuần, tinh-thần sáng sủa, đêm ngủ yên lành. Dùng 6 lọ 5\$ lập tức kiến hiệu. Nhất là sau khi bệnh lậu khỏi rồi mà dùng thì chóng được khỏe mạnh như thường.

Bán tại :

NGUYỄN-TỬ-DIT SINH-HUY

Rue de la Gare - VINH

Bản hiệu mới về rất nhiều mẫu feutre kiểu 1930, có bốn kiểu khác nhau, đủ các màu rất nhỏ. Giá tiền từ 4\$00 đến 7\$00. — Cravate—Ceinture 2\$50 một bộ — Cravate-pochette 3\$70. — Cravate giá từ 1\$30 đến 2\$30. Cũng có thuốc hàng khác v. v. (Mua hàng xin gửi mandat về trước).

Đến năm nay, bệnh phong tình, độc đấm truyền nhiễm, hiện hình khác nhau : vào xương gần, xương gần đau, vào thố thì, mụn hiểm nghèo sinh ra, vào mạch máu, ngứa sảy da, thốn, sảy sảy, tím lã, ghê ghê.

Các nhà báo chữa vào nhiều, chẳng qua chỉ được một điều chóng hai.

Chưa hay tiết nọc một loài, lờ lờ một chút, kỳ kỳ, bại lãn

Thuốc Bạch-Trọc

Hiệu THẦN-TIÊN

Trị hiểm mọi chứng van-truyền không sai

Ngâm vào xương, thối, trong ngoài

Đã hay giải độc lại hay sát trùng.

Lọc mạch máu lại cho trong

Chưa thối, rất sạch mà không độc : sủ

Không cứ mới phải hay lâu

Uống ngay thuốc đó, mau mau ! khỏi lãn

Mỗi lọ giá 0\$50

Thư gửi cho :

NGUYỄN XUÂN-ĐƯƠNG

123 phố Khách NAM-ĐINH

THUỐC CAI NHA-PHIẾN CAI-LƯƠNG

Khi xưa người Tán, đồ-hộ nước ta, họ có đem qua, một

chứng bệnh nghiện, bệnh ấy truyền nhiễm, cho đồng bào

ta, nay đã tràn ra, thôn quê khắp chốn, hội-đề đũa dâm

lập nó làm vai, hệ nghĩ thấy mùi, dâm vào như trỏ, nếu

không có thuốc, trừ khử cho mau, quấy chữa bao lâu, nãi

lông giống Lạc, suốt lại năm nghĩ, văn-minh ngộ nào

tiền-bộ vô mô, thịnh-cường sao động, nghĩ lời đau lòng.

Nhân trót vui chơi, làm tôi vua Mỗ, tôi ba mươi năm

tại gia thối-diện, nhất nhĩ nhĩ-thời, đến-nhang bắt-lặng,

nên chỉ suốt hời, cách nghiện con hương, cùng phương để

tử, kẻ lỏi vực nỏ, tình tự kẻ trên, gia lâm kẻ cừ, lấy

minh thì nghĩ, nghĩ tình dâm tử, may sáng chế ra, được

thần thuốc cai, chữa ai nấy khỏi, thuốc chế tại linh, với cả

tinh không, nồng thừm, ngon, ngọt, như cách họ-na để trừ

con ma Phò dưng độc địa, nhĩa-hại đồng-bào, đã mấy

thế-kỷ, chưa có ai biết.

Al muốn dùng thuốc, có xem thiệp dĩa, kẻ ở sau này, khai

cho minh bạch, dĩa còn say xé, bệnh tình nặng nhẹ, rồi

phác thư lại, báo cách dùng thuốc, cho hợp với bệnh. 1er

Nguyệt đã bao lâu 1 2e Người khỏe hay gầy 1 3e Lỗi ngày

mấy bữa 1 4e Mỗi bữa mấy phần, hay mấy đồng cân 1 5e

Xỉ xoi mấy lượt 1 6e Có ham gì không 1 7e Thuốc hiệu hay

là thuốc ngấm 1 8e Lỗi táo nước không 1 9e Ngay bao nhiêu

uất 1 10e Làm nghề gì

Thuốc viên - nghiền nhẹ 3\$00, nặng 4\$00, rất nặng 6\$00.

Thuốc nước - (uống thơm, ngon, ngọt) nhẹ một chai 3\$50, nặng hai chai 7\$00,

rất nặng ba, bốn chai tùy bệnh.

Nguyên sở tòa thống-phần Thượng - hàng TRẦN-ĐỨC-CÁNH 39 phố Đình Tân

Nam-Dinh (Tonkin)

THUỐC CAI NHA-PHIẾN CAI-LƯƠNG

Khi xưa người Tán, đồ-hộ nước ta, họ có đem qua, một

chứng bệnh nghiện, bệnh ấy truyền nhiễm, cho đồng bào

ta, nay đã tràn ra, thôn quê khắp chốn, hội-đề đũa dâm

lập nó làm vai, hệ nghĩ thấy mùi, dâm vào như trỏ, nếu

không có thuốc, trừ khử cho mau, quấy chữa bao lâu, nãi

HÀNG TÒ LỰA

Hàng toàn tơ, giá rẻ, hàng bền, nhờ dệt bằng máy kiểu mới ở Âu châu lại vừa mau vừa tốt.

Hiện có Lành, Lụa, Nhiều, Cờ châu bóng nhỏ, vân vân... có trắng, đen và các màu.

Bán buôn và bán lẻ

Xin các ông các bà giúp cho công nghệ nước nhà mau phát đạt mà hồi lấy mẫu và giá tại :

TISSAGE MÉCANIQUE DE SOIERIES

Flachet Levannhan & Ce

Huynhkim près BINHDINH

MAGASIN DE SOIERIES

TÂN LỢI

108-140, B^e Tổng-đốc-Phương (CHOLON)

Bổn-biêu bán sỉ và bán lẻ đủ các thứ hàng Tàu, hàng Thượng-hải

như là : Lành, xuyên, trầu, cầm-nhung, cầm-châu v... Hàng thiết kế,

thiết bền, hàng nhuộm đen mặc đến rách không hề sợ phai trở. Bán lẻ

đủ các thứ hàng Boinbay, hàng Nhứt-bồn v... Khẩn đội đầu rút và

thêu nhện kiểu, nhện màu thiết đẹp.

Trở bán sỉ và lẻ đủ các thứ màu nhuộm của Tây hiệu "Teinture

Idéale" danh tiếng thuốc này ở Nam-kỳ.

Bánh hộp biscuits "Kim Thoi" của bổn-biêu chế-tạo chẳng khác

nào biscuits melanges choux của Tây, được nhiều người khen ngợi.

Bán lẻ mỗi hộp 0\$75 tại bổn-biêu mua sỉ có hỏi hàng.

Ở Bắc-kỳ có bán ở hiệu Quảng-vận-Thành Nội-hóa N° 120

Bonnai Haiphong, giá mỗi hộp là 0\$80.

Bổn-biêu buôn bán đủ mấy chục năm cùng các tỉnh Trung-kỳ và

Bắc-kỳ.

Ở xa xin viết thư-thương-nghe.

TÂN-LỢI

138-140, B^e Tổng-đốc-Phương Cholon

MUÔN : VỆ - SANH CÂN - KIẾP ?

thì dùng Bắc-Thánh - Dược chánh-hiệu :

Tạo-nhơn-Đường Hocmôn là hay

NAM - KỶ THÁNH - DƯỢC

1) NHÂN-HIỆU TÊ BẠI HOÀN, chủ trị các chứng phong tê bại xuội

như môi rất thần hiệu : mỗi hộp giá 1p.20

2) ĐIỀU KINH BẠCH ĐÁI HOÀN, là thuốc bổ huyết điều kinh và trừ

BẠCH ĐÁI HẠ đau bụng xót ruột, xây xam đều trừ được hết uống vào

thì động khỏe mạnh : mỗi hộp giá 1p.00

3) SỈ LAO BỒ TANG HOÀN, là thuốc bổ lao quí ông, quí thầy, quí

học-xanh làm việc mệt mỏi bổ tinh thần rất hiệu nghiệm bổ phải trẻ ho-

lao giải trí nỏ, là thánh dược, mỗi hộp giá 1p.00.

4) NGŨ LÂM BẠCH TRƯỚC TÂN, chuyên trị về chứng đau lỵ-kim-

thời hoặc lâu, hoặc mau, uống thì trừ hết (mủ hoặc trực độc 12,

bao : 2p.00

(4-1) DƯƠNG MAI SANG ĐỘC HOÀN, trị các chứng PHONG TÍNH

DƯƠNG MAI CỎ GHÊ, SANG ĐỘC PHÁT SƯNG HỢT XAI hoặc cổ khí

còn ẩn trong mạch-máu hoặc chưa trở ra hoặc âm-y như dầu hoặc LẬU

ĐỘC và nhiệt độc đều trị được tất cả, bình nhẹ uống 10 bao, nặng uống

15 bao tuyệt độc khỏi trừ căn : (không hại vệ-sanh) KHÔNG HẠI SANH

DƯỢC thứ thuốc bổn hiệu mới tìm được là phương thuốc thánh hai số 4-4,

10 bao cachet giá . . . 3p.00.

5) HỎA ĐÀM CHỈ KHAI TÂN, trị các chứng ho phong ho đấm (HO

NHIỆT) Ho ban trái mặt trong cổ hoặc ngứa cổ v. v. 12 bao giá. . . 1p.00.

5-5 THUỐC HO HOÀN trị ho huyết ho sãn-hậu, hoặc giả cả ho một,

mỗi hộp 12 hoàn 1p.00

6) BỔ TÂM THUẬN QUYÊN TÊ, nhân ĐỒNG HỒ-TREO, trừ đặng cái

giống độc ở trong bụng chội nước bệnh hậu đau bụng lâu năm xỏ không

phại ti-vị xỏ không đau bụng khởi cũ kiêng. 12 bao 2p.00.

7) THANH NHIỆT GIẢI-BAN-TÂN, trị các chứng BAN CHẨN nội

phệ, bệnh hậu da vàng, con nh Ồ MỒ HỒI ĐẦU hoặc CAM TÍCH bụng

lớn, 12 bao : 1p.00

8) ĐOÀN DƯƠNG CẤP-CỒU HOÀN, chế ngày mồng năm tháng năm

gặp trị các chứng, nhứt-là trị bệnh thời khí, dịch khí, cảm mạo thường

bản di dưỡng đem theo hộ thân thời là LINH ĐƠN; mỗi hộp 40 hoàn

giá 1p.50.

BẮC THÁNH DƯỢC CỦA BỔN HIỆU KHÔNG TỰ KHOE;

Đồng bào anh em chi em cũng đã biết rồi là HẮC THÁNH DƯỢC

Ở xa muốn mua thuốc thư hoặc mandat thì đề ngay :

Monsieur TRƯƠNG MINH Y

Directeur TẠO NHƠN ĐƯỜNG

N° 4 Rue de la Gare à HOCMON

BAC - NINH

Bệnh quỳ đã có thuốc tiên !!

Nếu ai mắc LẬU, hay TIM-LA, hay LẬU nhọt CỐT nghĩa là thời rồi là trong người nhọt một thứ

đám sưng rộp thì sưng có mủ, hay trong thì có máu như kiến, hay còn cái nhọt một cái, sưng đó có mủ,

hay còn cái nhọt một cái, sưng đó có mủ, hay trong thì có máu như kiến, hay còn cái nhọt một cái,

hay còn cái nhọt một cái, sưng đó có mủ, hay trong thì có máu như kiến, hay còn cái nhọt một cái,

hay còn cái nhọt một cái, sưng đó có mủ, hay trong thì có máu như kiến, hay còn cái nhọt một cái,

hay còn cái nhọt một cái, sưng đó có mủ, hay trong thì có máu như kiến, hay còn cái nhọt một cái,

hay còn cái nhọt một cái, sưng đó có mủ, hay trong thì có máu như kiến, hay còn cái nhọt một cái,

hay còn cái nhọt một cái, sưng đó có mủ, hay trong thì có máu như kiến, hay còn cái nhọt một cái,

hay còn cái nhọt một cái, sưng đó có mủ, hay trong thì có máu như kiến, hay còn cái nhọt một cái,